

BUDAPESTA

26 Augustu st. v

Duminica

7 Septemb. st. n

Va esi joi'a si duminic'a.

Redacțiunea: *Strad'a arborelui verde nr. 12.*

Nr. 65.

ANUL XV.

1879.

Prețul pe unu anu 10 fl.

Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni.

Barbu Strimbu în Evropa.

— Romanu originalu cu ilustrațiuni. —

(Urmare.)

— Cu placere, — respunse acest'a.

Domnisiór'a audîndu de ce e vorb'a, eși din filegoria; Barbu si oficierul se desbracara iute si oficierul îmbracă hainele lui Barbu.

— Dar costumul meu? — întrebà oficierul.

— Îl va îmbracă prietenul meu, — respunse John.

Barbu se uità cu mirare spre John, dar dupa ce acela i facù unu semnu secretu, îmbracă uniform'a.

Astfel deghisati eșira apoi toti. În adev eru schim-

barea costumelor facù mare stramutare în înfașisirea ambilor, încât la primul momentu abia i recunoscù si domnisiór'a, care nici nu întârșia d'a-si esprime mirarea.

— Dar acuma, — șise John, — nu este timpu de perduto. Dta, dle ofieru, fugi p'aice peste parete pe unde întraramu noi, ier noi vom eși pe pòrt'a prin care ai întratu dta.

Ofierul facù asià. Sari peste parete. Dar abia trecù dincolo, se si audì strigatul pazitorului dela pòrt'a polișiei, apoi urmà o împușcatura, dupa care se audì unu sgomotu mare. Pe scurtu : ofierul fu luat dreptu fugaru din temnitia, si fiindu cà vestmintele-i erau ale lui Barbu, toti poliștii cugetara cà este ên-

Cei doi contrari se postara vis-à-vis. Rinaldo facù semnu si pistòlele.

susi acesta, a cărui fuga numai acuma fu descoperita.

John si Barbu audîra tóte aceste si întielesera la momentu ce s'a petrecutu dincolo. Din ast'a apoi își facura conclusiunea, că nu mai potu sè steie nici dên-sii acolo nici unu momentu. Lasara dara locului pe cocón'a care leșinase, si o tulira la fuga. John află mai consultu a nu merge cătra pórta, ci a-si luá drumul peste gardu, pe unde si reeși a scapá la străda. Acolo se puse sè aștepte pe Barbu.

Acesta, conform planului, merse spre pórta, pașindu cu fala în uniform'a-i de oficieru. Dar nici nu eși, când unu barbatu tineru i ópri calea, adressându-i cuvintele :

— Ticalosu amagitoru ce esti, vei dá séma de acésta visita nocturna ! Iéta cart'a mea ! Mâne îți voiu aștepta secundantii.

Barbu uimitu ce erá de asta întimpinare, nu fu în stare sè graiésca nici unu cuvêntu. Voi sè-si scóta si el cart'a, înse atunce își aduse aminte, că aceea a ramasu în costumul ce a împrumutatu oficierului.

Într'acéste atacatorul seu disparu, si Barbu remase singuru. Abiá la câteva mominte resuná în apropiarea sa unu risu. Se întorse într'acolo. Erá John.

V.

D u e l u l .

Cá sè întielegemu scen'a din urma a capitlului precedent, trebuie sè dâmu óresi-cari desluciri anterióre.

Gradin'a care servi de scena pentru cele povestite mai sus, apartînea unei familie aristocratice englese, ce avea întinse posesiuni prin Irlandi'a.

Mai pregiósa înse decât tóte averile lordului Montpeare — numele familiei — erá fiic'a cea frumósa a lui, domniórá Agatha. Remasa de timpuriu fâra mama, ea crescú într'unu institutu de modelu, din Londra, de unde nu de multu se întorse la cas'a parintiésca, însoçita de o matusi'a a sa, care conducea cas'a.

Abiá sosita acasa, satul ei natalu se mai înmultí cu doi ónsi, veniti si ei acolo în timpul sosi-rei sale.

Aceste dóue persóne erau : unu june englesu, fiul unui lordu bogatu, — si unu oficieru atasiatu la ambasadur'a rusésca din Londra.

Dênsii amêndoi avura ocaziune sè faca cunoscintia dsiórei Agatha la Londra, si acea cunoscintia aprinse numai decât în amêndoi focul nestinsu al amurului.

Aflându, că idealul lor va parasí Londra si ei grabira a o urmari numai decât, oficierul își cerú concediu pe jumetate de anu spre a se întorce în Russi'a la mama-sa bolnava, — căci atâta timpu i parú de ajunsu spre a câștigá mân'a adoratei sale ; iéra junele lordu cerú dela parintele seu o suma de bani, pentru cá sè mérga pe continentu. Si amêndoi se dusera la Nickholm, unde sa aflá idealul lor.

Agatha sciea acésta fórte bine, căci i vedea în tóte dílele, conversá cu dênsii, si astfel avea ocaziune d'a se convinge despre intențiunile lor. Si sè mai adaugemu, că nici ánim'a ei nu remase rece !

Dar fiindu că nu putea sè nutrésca de odata pentru amêndoi aceeași simpatia, cá sè nu vorbimu înca de amoru, ea trebuiá sè destinga pe unul mai multu decât pe celalaltu. Nu scimu, déca uniform'a militara, care totu-de-una face efectu asupra femeilor, — séu frumseti'a corporala, ori vr'unu avantajú spiritualu — cumpenira mai multu în apretúirea Agatheí : re-

sultatul înse fu acela, că favoritul ei erá oficieru-russu.

Acésta distincțiune nu putú sè remâna secretu înainte lordului, carele fiindu totu în apropiare, avú ocaziune sè studieze cu deamenuntul portarea Agatheí față de ei amêndoi. El vedíu, că favorul ei înclina în partea russului, si prin urmare credíu partí'a perduta.

Si tocmai acésta esperintia i inspirá o ura si mai mare față de acelu oficieru, care i stá în calea fericii sale si care avea sè-i nimicésca totu viitorul. El decise, că séu va delaturá din calea lui acésta pedeca, séu va muri luptându.

— Unul din noi doi, eu séu el. — dicea englesul, — trebuie sè móra, căci de odata amêndoi nu putemu traí pe pamêntu.

Împintenatu de acésta ura si dorintia de resbunare, el pândi toti pasii rusului, si așteptá ocaziunea binevenita spre a-si executá intențiunea premeditata.

Într'acéste relațiunea dintre oficieru si dsiórá Agatha devení totu mai intima, si englesul bagá dè séma cum într'o séra oficierul întrá pe o usi'a secreta în gradin'a lordului Montpeare.

Ardietoru de a sci, că pentru ce s'a dusu el acolo, junele englesu se puse la pândá si nu peste multu vedíu, cum Miss Agatha se furisiá încetu cá o caprióra la filegori'a unde oficierul deja o așteptá.

Sângele clocotiá în vénele junele fiu al Albionului. Voiá sè fuga si el la filegoria si sè arunce acolo manusi'a lui Zorcoff, numele oficierului ; înse numai decât se reflectá, că acésta n'ar fi bine, căci ar compromite pe miss Agatha, si astfel pentru totu-de-una i-ar înstrainá ánim'a.

Decise dar sè aștepte pâna ce dênsul va eși, si atunce sè îndeplinésca vointi'a sa. Asiá si facú, precum vedíuramu deja.

— Dar ce-i ? — întreba John ridiéndu.

— Dar séu eu ? Ai vedíutu ce s'a întêmplatu ?

— Vedíutu.

— Si ?

— Mi-am si explicatu incidentul acest'a.

— Cum ?

— Asiá, că junele care te-a atacatu acuma este vr'unu rivalu cadíutu al oficierului pe care îl gasiramu în gradina cu cocón'a. Dênsul cugetându, că tu esti oficierul eșitu din gradina, te-a atacatu.

— E bine, ce e de facutu acuma ?

— Sè fugimu d'aice.

— Eu nu sîm de parerea acést'a. Junele acela m'a insultatu, trebuie sè me batu cu el.

— Dar atunce te espuni pericolului d'a fi prinsu si arestatu de nou.

— Nu-mi pasa, căci nu potu sè-mi lasu onórea petata. Si-apoi acésta uniforma póte cá me va scapá.

— Din contra, te va tradá. Oficierul prinsu acuma, eliberatu ne va cautá în tóte partile si prin poliția ne va arestá. Trebuie dar sè îmbraci haine civile.

— Bine, dar voiu primí duelul.

— Fia. Înse cine va fi al doile secundantu ?

— Eu, — respunse o voce din apropiare.

Barbu si John se uitara într'acolo. Erá Rinaldo. El si Barbu înca nu se vedíusera. John i reco-mândá dara, si-apoi plecara toti trei de acolo.

În díu'a urmatóre duelul se facú în padurea de lângá Nickholm. La dorintia englesului distantia se defipse la díece pasi.

Cei doi contrari se postara vis-à-vis. Rinaldo facú semnu si pistólele se descarcara.

În momentul urmatoru englesul zacea tavalitu în sânge. Barbu voiá sè-i dea ajutoru, dar John si Rinaldo îl luara cu sila, si lasându pe englesul în fața locului, se urcara iute în birj'a din apropiare si plecara numai decât.

(Va urmă.)

Decând te cunosc...

Decând te cunosc pe tine,
Ângeru dulce si maritu ;
Lumea-i alt'a pentru mine
Si me simțiu înteneritu.

D'atunci gândurile mele
Sunt mai nalte si curesci ;
Tote-su gratii si placere,
Că si inimii ângeresci.

Cugetări si rogațiune,
Visuri, grigi, speranție, doru :
Sunt unu cântu de 'nchinatiune
Tie, ângeru, ce te-adoru !

T. MARGINEANU.

Sonurile limbei române în vorbire si scriere.

În limb'a româna, pâna se scrise cu slove cirilice, erau mai multe litere (slove), decâtu sonuri, erau slove multe, dintre cari unele câte 2—3 reprezentau totu câte unu sonu ; mai târziu slovele superflue se parasira tinându-se numai atâtea, pe câte sonuri sunt în limb'a vorbita, si pe câte sonuri erau necesarie întru scriere.

Dela întroducerea scrierii cu litere, nefindu atâte litere lat. pe câte sonuri sunt în limb'a noastră, gramaticile nu convinu întru precis'a specificare cu acela-si numeru nici al sonurilor, nici al literilor, că unii gramatisti si literati între sonuri simple vocalice punu si sonuri compuse, ce n'ar trebui sè fia.

Că dara sè cunoșcemu elementele graiului si ale scrierii noastre, dupa a mea judecata am aflatu de necesariu a le precis'a si enumer'a.

Înainte de tôte întregu, că întru vorbire distinguse-șe sonurile vocalice lungi de cele scurte, dara întregi? distinguse-șe în musica sonurile lungi (tonuri, tacturi) de scurte si frânturi de tonuri? Eu asiã credu, că alta este o vocala lunga întru pronunțare, si alta este totu aceeași vocala scurta întru pronunțare.

Deci pe bas'a distincțiunii acesteia, fiindu că în limb'a noastră nu numai vocalele radecinale sînt si lungi, asiã si vocalele derivate potu fi si sînt si lungi tôte. Cele lungi, fia vocalele radicale, fia derivate, se ceru a fi însemnate cu accentu lungu, ce de dupa ortografi'a noastră etimologica, ori fonetica nici că se pôte esecutá din caus'a semnelor primite pentru aretarea schimbării sonurilor la vocale, venindu aceste semne cu accentele în colisiune.

Că sè putemu încungiurá colisiunea între semne si accente, mai corespundietoru ar fi la vocalele întregi, dara cu sonu derivatu, a se pune din jos puncte, la cele schimbate în gradul primu câte unu punctu, la cele schimbate în gradul al doile câte dōue puncte.

Si fiindu că în tipografiile noastre nu sînt litere cu puncte din jos, onor. cetitori întru — mai în jos — aretarea schimbării vocalelor cu sonu derivatu, ce e

sonu întremijlociu între *a* si *e* la derivatele în gradul primu, si cu sonu întremijlociu între *i* si *u* la derivatele în gradul al doile, pentru mai usóra cuprinderea lor binevoiesca a-si întipui, acelesi puncte, ori descriindu-le suplinésca-le cu puncte, precum si consonantele schimbatióse *c*, *d*, *s*, *t* în locu de sedila sè le puncteze.

În modrul acesta la vocalele schimbate în sonul lor, ce se aratu prin puncte, fâra nici o colisiune se pôte pune accentul lungu si greu, unde se ceru dupa firea limbei. Asiã:

I. *Sonuri în limb'a rom. la vocale sînt, originale sèu radecinale — întregi* : *a*, *e*, *i*, *o*, *u* = 5 ; *derivate* : de gradul primu, dintre aceste unu micu sonu reprezentându, scrisu cu unu punctu din jos (aici numai întipuitu) *a*, *e*, *o* = 1 ; de gradul al doilea sînt tôte vocalele : unu unicu sonu reprezentându scrisu cu dōue puncte din jos (aici numai întipuite) *a*, *e*, *i*, *o*, *u* = 1 ; *derivate* din radecinale dar frânturi (ad. *slabe* : *i* de dōue feliori : consonanticu cu punctu deasupra, *odata* din punctu cu o trasurica subțirica spre stâng'a sucita că semnu că întru cetire se atrage semnu în stânga pr. *cai*, *lei* ; apoi alta data din punctu cu o trasurica subțirica sucita în drepta, că în ABCD lui V. Petri, dara aici cu semnu, că întru cetire se trage în drept'a, pr. *ieai*, *traiful*, *caii*, *leii* (acestu *i* este ca *j* lat. ori ital.) si se considera numai că unu 1 ; apoi *i* si *mai slabitu* însemnatu ca celu mai sus (*cai*, *lei*) pr. *bani*, *lupi*, *ochi*, *remâni* îmibuibi : 1 ; apoi *u slabu*, însemnatu totu cu punctu din care ese o trasurica sucita spre stâng'a pr. *dau*, *bou*, *leu*, *albiu* : 1 = 3.

Sunt dara sonuri vocalice în limb'a rom. 10.

De dupa sonul lor scurtu, dar întregu sînt sonuri cu numeru 7 ; totu de cu sonu lungu ierasi 7.

Si se scriu :

Scurte radecinale : *a*, *e*, *i*, *o*, *u* ; *derivate* de gradul primu cu unu punctu din jos : *a*, *e*, *o* ; *derivate* de gradul al doilea cu dōue puncte din jos : *a*, *e*, *i*, *o*, *u* ; *lungi radecinate* : *á*, *é*, *í*, *ó*, *ú* ; *derivate* de gradul primu cu unu punctu din jos : *á*, *é*, *ó* ; *derivate* de gradul al doilea cu 2 puncte din jos : *á*, *é*, *í*, *ó*, *ú*.

Sonurile scurte cu litere lat. se scriu cu 13 vocale, sonurile lungi cu litere latine se scriu cu 13 vocale ; la olalta 26 franturi de sonu : vocale *slabe* 3 în ortografi'a mai vinu dōue vocale *mute* : *i*, *u*, când întru cetire nu se audu pr. *fratii*, *bani*, *scii*, *fi*, *bunu*, *ochiu*, *puu*, *vedu*, *lupu*, *astufeliu* s. a. 2.

De tôte în ortografi'a sînt sonuri vocalice : 31.

NB. Se vede în ce ratacire am remasu primindu de dupa cărțile vechi, semnul slaveno-sêrbescu (◌) totu unu si același pentru *i slabu* consonanticu (cu dōue însușiri), *u slabu*, si *i* si *u mutu*, cari tôte în gramatice vinu cu numirea „jumetatite, si scurte“, prin ce nu se deslucese firea lor.

(Finea va urmă.)

Dr. A. S.

Feliurite.

Curtesanii în sboru. Intendantul generalu al unei linie de cale ferata din America a publicatu unu ordinu, prin care opresce pe toti frênarii de vagone de a face curte junelor fete cari locuescu în de-alungul liniei pe care trecu trenurile. Acésta curte consistá în aruncare de bezele în momentul când locomotiv'a sburá pe lânga locuint'ia acestor june. Ordinul de mai sus a fost provocatu de o reclamațiune a unui proprietaru din „Orange County“, care se plângea că frênarii trenurilor nu lasá în pace pe frumós'a fiica cu asemenea manifestatiuni amoróse.

S A Z O N U:

Calindarul septemănei.

Dumin.	26	7	G. 14 d. R. ss. mm. Adrian, Natalia.
Luni	27	8	cc. pp. Pimen, Liveriu, Osiu.
Marti	28	9	c. p. Moisi Arap., c. ma Irina.
Mercuri	29	10	Taiarea capului pr. Ioan Botezat.
Joi	30	11	ss. pp. Alesandru, Ioan, Paul.
Vineri	31	12	pun. brîului Maicii Dlni, s. p. Genadiu.
Samb.	1	13	Incep. indic. c. p. Simeon, c. Marta.

Băile dela Vihnye.

In lun'a lui augustu.

Lucrul este vieti'a, cugetul este lumin'a, dicea laureatul poetu si romancieru nemuritoru al francesilor Victor Hugo.

Avendu în vedere acésta devisa, de si petrecu la bai, emancipatu de ocamdata de cugetele dîlnice ale vietii, m'am decisu a lucrá ceva, satisfacendu cu acésta instinctului meu omenescu, de alta parte facendu o încercare, pentru de a reversá ceva lumina asupra unui locu, care cu dreptu se póte numi unu asilu vindecatoru al omenimei suferitoare de unele morburi, care asilu pâna acuma astá putînu a atrasu atențiunea omenimei, încât din indolintia si nepasare nici nu se pré ocupau de el, spre a-l face cunoscutu.

Deci pentru a puté face ceva serviciu în favorul omenimei suferitoare, dar mai vîrtos pentru ai nostri, iéta vi tramitu aceste schitie.

La marginea nordostica a comitatului Barsiu (Ungari'a) limitofu cu orasiul Schemnitz (orasiul anticu, montanisticu, renumitu de fabric'a sa de lule, cu care se face unu comerciu estinsu în întreaga tíera,) de alta parte marginesu cu valea romantica a fluviului Garam, într'o vale deliciósa zace satul Vihne, (unguresce Vihnye,) proprietatea orasiului Schemnitz, ai cárei locuitori mai nainte de venirea magiarilor au fost germâni, ocupandu-se de cultivarea minelor, cari în acele timpuri s'au esplotatu enorm, sapandu-se ferul, argintul si aurul.

În locul, locuitorilor autoctoni ai numitei comune au venit apoi slovaci, cari continuandu deprinderea antecesorilor lor, si adi își câstiga pânea de tóte dílele lucrându în calitate de baiesi si díleri, spre folosul statului.

Poporul slovacu, este unu poporu fórte blându, suferitoru, își pastréza cu pietate moravurile si limb'a stramosilor. Aici întielegu tíeranul, iéra nu inteligintia, care cea mai mare parte renegându-si originea, se folosesce de avantajele câstigate prin acésta.

Poporul, de si are putîna înclinare la afurisit'a betia de vinarsu, dar se vede a fi neatinsu de coruptiunea moderna.

În apropierea satului susatinsu nemijlocitu zace scald'a de acelasi nume, Vihne, situata într'o regiune din cele mai romantice.

Scald'a Vihne este împresurata de munti înzestrati de natura cu paduri dese, în cari partea cea de capatenia facu bradii, dar se gasescu si fagi si stejari. Acesti munti facu parte întregitoare din muntii Carpatilor, cari invita pe toti se faca excursiuni de placere si cari împresura băile aceste. Dintre locurile de excursiune cele mai cautate sînt : „Amalia“ si muntele „Kamena.“

Suindu-te în piscul acelora, numai decát esti în-

cântatu de-o privelescu farmecătoare, ce se întinde înainte vederii : valea fluviului Garam ; care își ie începutul dela comun'a Sfeti Cruci (românesce Sánta Cruce) opidu, totu-odata capital'a bunurilor episcopesci ale diecesei rom. cat. de Neusohl. Valea acésta se estinde în lungime de 5 miluri si în latime de 3 miluri, fiindu împresurata de o grupa de munti acoperiti cu paduri dese întunecóse, de bradi. În mijlocul acestor vái sierpuiescu fluviul Garam.

Sé aiba caletorul deja în caletori'a sa ceva surprindetoru, se recomanda se-si aléga acésta vale de cale ca conducătoare pâna la scald'a Vihne ; sosindu din Budapesta pe calea ferata a statului la statiunea Garam-Berzencze, acolo descaleca si dupa o caletoria de o óra, va ajunge la numitul opidu Sánta Cruce, de acolo i se ofere valea cea romantica în tóta splendórea sa, pâna ce va sosi la satul „Zybenice“ ungresce „Szénásfalú“, unde, luându calea alta directiune, peste 1/2 óra va sosi la scald'a.

Privitoru la pârțile constitutive naturale si chemice ale isvorului scaldii Vihne : isvorul iese din munti din afundime de 16 metri, de aici într'o tíeve închisa se conduce în oglind'a cea mare ; dar totu din acelasi isvoru se conduce ap'a si în mai multe basenuri mici si într'o oglinda mai mica separata.

Abundantia isvorului scóte pe dí 9000 de vedre. Ap'a este curata, si transparenta, fara nici unu mirosu. Caldur'a naturala e de 38-8° Celsiu. Partea principala o face în ea acidul sulfuricu, si ferul oxidatu ; mai sînt si alte pârți, cari a le înșirá ar fi de competint'a chemicilor.

Cu celu mai bunu resultatu se întrebuintiéza, ba chiar produce succese admirabile, în diferite morburi femeiesci, din care cauza sîntemu îndreptatiti a numi Vihnea — „scald'a damelor“ ; dar si contingentul principalu al óspetilor se compune din dame.

Înse vinu si barbati, din diferite pârți a le Austriei si Ungariei. Barbati cari patimescu în bóle de nervi, unde fundamentul morbului e lips'a sângelui, séu afara de acésta, alte împregurári, d. e. etatea înaintata séu altele, cari au produsu debilitatea puterilor corpului, toti își gasescu aice vindecare, cáci Vihne stralucescu prin puterea sa întaritoare, si se póte privi cá unu asilu al omenimei suferitoare.

Din partea mai multor specialisti si óspeti am audítu, cá acésta ar rivalisá cu renumit'a baia Gastein din Stiria ; scald'a placuta a imperatului Germaniei.

Ce se atinge de vîptu, în anii de mai nainte, nu erá îndestulitoru, dar în timpul mai nou e cam bunisioru. Pretiurile bucatelor si ale beuturilor nu sînt esagerate, dar nu se potu díce ieftine. În scald'a locuiescu medicul báilor dr. Stefan Bolemann, care la ori care momentu, cu tóta promptitudinea si consciintiositatea face serviciu óspetilor bolnavi. Spre amusarea óspetilor servescu si o banda musicala, si o localitate de jocu cu popice.

În otelul báilor sînt 52 chilii cari se întrebuintiéza de locuinte din par'ea óspetilor. Chiliele de parteru, cari sînt umede nitielu, cu pretiuri de 1 fl. pe dí ; cele din etagiul primu si al doile sînt uscate, în pretiuri de 1 fl. 20 cr. — 2 fl. pentru aceea sînt mai recomandabile.

Se mai afla si în apropierea báilor nescari locuinte pe la casele private, cari apartînu slovacilor. Densii folosindu-se de ocaziuni binevenite au urcatu pretiurile chilielor dela 40 cr. pâna la 80 cr. pe dí ; din care pretiu, computandu acele pe 3 luni, casele acele de bârne s'aru puté cladí de nou.

Din scald'a te conduce o cale cátra orasiul Schem-

nitz. Mergându pe cale, te surprinde unu sgomotu monotonu, care nu este alta, decâtu funcțiunea unor stém-puri, aduse în mișcare continua, diu'a nópte, de ríul curgatoru în apropiare. Semenându a fi niște perpetuomobile.

În acele stém-puri se macina pétr'a de quartíu, care contíne argintul si aurul scosu din unic'a mina, care de presinte se afla în cultivare. Acésta mina este proprietatea statului, si se numesce min'a lui „Sântul Antoniu“. Macinându-se quartíul în stém-puri, asemene unei tîrfe fine, de acolo se transpórta în cuptórele topitóre, cari se afla în comuna Zsarnovitíu, unde la unu focu teribilu de 800° Celsiu, trecéndu în stare fluida, se transforméza în rudi si se transpórta la monetaria, în orasiul Cremnitíu, unde sub cea mai severa controla solidara a lucrasilor si oficiantilor erariali se taia în bani de argintu si galbini.

Estu-timpu numerul óspetilor la Vihne s'a urcatu la 350 persóne.

Unii cetitori vor cugetá, cá petrecéndu omul în scalda, este scutitu de política; eu în acésta privinția pocíu afirmá contrariul. Dar „Familia“ nu e fóia política.

DESIDERIU BORBOLA.

P u n c i u.

— Dta cânti asiá cu arp'a cá regele David, înse nu asiá frumosu.

— Iér dta vorbesci cá regele Solomon, înse nu asiá întieptiesce.

*

Unu tineru al cărui parinte a perdutu multu în jocul de cárti, odata a esclamatu asiá.

— Eu asiú avé astadi celu putínu cu 10,000 fl. mai multu, de cumva nu se nascea parintele meu!

*

— Artistul N. jóca fórté bine.

— L'ai vediutu?

— Da.

— Ce a jucatu?

— Whist.

*

— Tu, perde véra! dormi aice la umbra, în locu sè lucrezi. Nu esti vrednicu cá sórele sè stralucéscu asupra ta.

— Scíu.

— Si-apoi?

— Tocmai pentru aceea m'am retrasu aice la umbra.

*

Unu laudarusu se laudá în o societate, cá dñsul în timpu de 6 óre a percursu calare 15 mile.

— Fire-ai dta a face ast'a? — întrebá el pe unu oficieru glumetíu, carele erá de fația.

— N'asiú puté calarí, dar a mintí asiú sci si eu, — respunse acela.

Cronic'a lunei.

Andrássy totusi se duce! Se scríe cá positivu, cá contele Andrássy numai dóue septemâni va mai conduce afacerile ministeriului de esterne, si apoi le va predá urmatorului seu, carele va fi br. Heymerle, ambasadoru pân'acuma în Roma. Contele Andrássy a convorbitu la Gastein în septemân'a trecuta dóue óre cu Bismarck, carele i-a promisú cá la mijlocul lui septemvre i va rentórcé visit'a la Viena. Se díce, cá Andrássy ar dorí a terminá unele cestiuni neîncheiate înca, între cari si ceea a Arab-Tabiei.

Deficitul Austriei pentru anul viitoru se urca la sum'a rotunda de 21 milióne.

Germania si Russia au începutu a se încaerá în diuaristica, aruncându-si invectivele cele mai grosolone. Deja se vorbesce despre unu resboiu eventualu între Germania si Russia, si pentru casul acesta Bismarck tinde a-si câştigá aliantí'a Austro-Ungariei si a Italiei. Amu scrisu deja, cá Russia face întariri de cátra Germani'a; mai adaugemu, cá moşténitorul de tronu al Russiei caletoresce prin Şvedia, si cá în Berlin se crede se face spre a evitá o apropiare între Şvedí'a si Germani'a. Unele díuare afirma, cá Bismarck ar fi convorbitu si cu ministrul italianu Cairoli.

Tiarul la Varsíovi'a. Iéta evenimentul celu mare al septemânei. Împeratul Alesandru a mersu la Varsíovi'a, unde din partea polonilor a fost primitu cu mare entusiasmu. Caus'a acestei primiri se díce a fi, cá tiarul — în considerarea evenimentelor esterne amenintátóre — voiesce sè deie polonilor libertáti. Împeratul Vilelmu a tramisu acolo pe generalul Mantouffel cá sè-l salute.

Armat'a bulgara. Parenzeff, ministrul de resboiu al Bulgariei, a compusu planul pentru organizatiunea armatei bulgare. Conform acestuia fia-care bulgaru va trebui sè servésca patru ani în armata, siése în reserva, si-apoi va întrá în rândul miliţienilor. Toti bulgarií de etate 30—40 ani vor trebui sè participe dóue septemâni pe anu la exercitiile militare, rezervistii 6 septemâni. În timpu de pace armat'a va avé 16,120 ómeni; întregul statu militaru va consiste din 32,240 combatenti.

Resboiul cu zulusii înca nu s'a încheiatu, cu tóte cá englesii credeau asiá. Scirile mai nóue spunu, cá de si zulusii au fost batuti la Ulundi, ei totusi nu capituléza, ci se retragu pe unu terenu, unde cavalerí'a nu le póte stricá. Resboiul va mai durá pâna la finea tómneci, ma si atunce numai asiá va înceté, de cumva zulusii nu vor mai avé viptuale. Acuma ei nici nu cugeta sè capituleze.

Resboiu între Egiptu si Abisinia. Iéta resboiul celu mai nou. Scirile din dílele trecute ni împartesiescu, cá Ioan, regele Abyssinie, a întratu cu 80,000 de ostasi în Egiptul de sus, cá sè reocupe pãrtile dela mare, perdute la 1877, precum si insul'a Masnafaby. Vice-regele a tramisu în contra lui pe Gordon pasia, guvernatoru Sudanului.

Literatura si arti.

Cestiunea ortografiei forméza unu punctu interesantu de discussiune în cercurile literatilor nostri, de aceea deschidemu cu placere colónele nóstre la ori-ce pareri în privinția acést'a. Astfel publicámu si adi unu articolu din condeiul veteratului professoru si barbatu de litere, dl dr. Siandoru. Este dóra de prisos sè observámu, cá discussiunea fiindu libera, respundiabilitatea pentru principiile desfasiurate privesce pe autori, si astfel nu sântema solidari nici cu cele desvoltate în acestu articolu.

La teatrul naţionalu din Bucuresci repetitiunile au începutu. Precum cetimu în „Renascerea“, se repeta „Despotu-Voda“, dram'a nóua a dlui Alesandri; dram'a „Danisiefii“ de Newski si Dumas; si „Victimele de Letorriere“.

Din Sibitiu primimu aceste şire: Pe când se aflá aici archiducele Albrecht corpul oficiarilor au arangiatu o serata cu dantiu. Cu ocasiunea acést'a Alteti'a Sa a pofritu cá soldati români sè-i cânte câteva piese românesci si s'a simtítu fórté nemângaiatu spunéndu-i se cá soldatii n'au deprinsu asemene coruri. Aflámu cu

placere, că în urm'a acestui incidentu dl capitănu Petchescu a luat asupra-si sarcin'a onorifica d'a compune unu coru pentru a se deprinde soldatii în cântărea mai multor piese naționali.

Românul liberu! Înțelegemu diuariul „Românul“, carele dupa ce vr'o cinci ani si mai bine a fost opritu de pe teritoriul Austro-Ungariei, în fine în lun'a trecuta primise iertărea d'a puté veni la noi sub numele seu propriu, căci de atunce îl primiamu sub titlul: „Unul pentru altul“. Salutăm cu bucuria „Românul“ între noi!

Stefan celu Mare, Domnul Moldovei. Sub titlul acesta, dl Verussi, pictoru, professoru de estetica la școl'a de arte-frumose din Iasi si de desemnu la școl'a fiilor de militari, membru al societății literare „Junimea“, a scosu la lumina o monografia interesanta asupra caracterului marelui Domnu moldoveanu. Studiul acesta l'a facutu dsa dupa îndemnul si spre serviciul comisiunii înscarinate cu comanda statuei lui Stefan celu Mare ce este a se asiedia pe piatr'a cea mare din capital'a Moldovii. De si pentru lucrărea acésta autorul a trebuitu sè alerge la multe isvóre, densusul a sciutu sè traga din ele numai absolutul necesaru pentru reprezentărea deseversita a caracterului clasicu, care este în adeveru bine reușitu. Lucrărea meritorie a dlui Verussi este dedicata M. Sale Domnitorului.

Cine înjura mai grozavu! Unu scriitoru germănu, dr. Schaible, a publicatu o lucrare intitulata: „Deutsche Stich- und Hiebworter“, în care vorbesce modul de a înjură al diferitelor popóre. În firul descrierilor sale densusul face acea conclusiune, că între tôte națiunile înjurătoare ale Europei locul primu i compete celei magiare; căci limb'a unghuresca posedă înjurăturele cele mai urite.

Biserica si școlă.

Unu iubileu în Satmaru. Sub acestu titlu primim din părțile satmarene următoarele șire: Domnul redactoru! Ati înregistratu, că la 10 augustu Rds. D. archidiaconu Toma Sorbán (cetesce Siorbanu) si-a serbatu iubileul de 50 ani al preoției sale. Dar, precum se vede, nu vi s'a raportatu, că cu acea ocaziune s'a tînutu si o cuvântare ocaziionala. Acésta cuvântare, rostita în biseric'a romăna din Careii-mari, s'a pronunțiatu de către preotul néosu romănu Gavril Lazaru de Purcăreti în limb'a unghuresca. La mēsa preotii rivalisau întru a toastă unghuresce. Asiă se serbēza în Satmaru unu iubileu romănescu!

Di Alesandru Savulescu, architectu dela școl'a de bele-arte din Paris, terminându-si studiile, s'a întorsu la Bucuresci. Lucrările dsale au fost primite la esposițiunile anuale dela palatul industriei, ier la concursul pentru celu mai bunu planu pentru unu palatu al camerei romăne dsa a obținutu anii trecuti ântâiul premiu. Dupa câte scimu, dl Savulescu, scrîe „Binele Publ.“ de unde scôtemu aceste șire, este primul architectu romănu care a facutu în renumit'a școlă parisiăna studie depline, seriöse si încoronate cu dese succese.

Normalistii din Berlad, în numeru de 80, avēndu în fruntea lor pe directorul lor dl Ioan Popescu, s'au rentorsu din Transilvani'a în Români'a, si pe la Sinaia au sositu la Bucuresci, unde au fost primiti de prefectul poliției, si de unu publicu numerosu. Baetii sosira cântându si prefectul le tînu unu discursu de buna-venita. Baetii vor merge acuma în Dobrogea.

La esamenele de lemnaria, taiărea petrelor si radicari de planuri ce s'au tînutu acum trei zile la

școlă de bele-arte din Paris, secțiunea de architectura, precum se scrîe „Românului“, celu d'ântâiu a eșitu unu Romănu, Ion Socolescu, vechiu elevu al școlăi de poduri si șiosele din Bucuresci, nascutu în Ploesti la 1857; pentru care consiliul academiiei de bele-arte i-a conferitu medalia de meritu clas'a I.

Protestantii si guvernul. Ministeriul de culte a compusu unu proiectu relativu la regulărea inspecțiunii supreme a guvernului, pe care mai ântâiu l'au împartesitu curatorilor, episcopilor si inspectorilor districtuali, accia înse l'au respinsu. Nu de multu guvernul l'a tramisu la ênse-si districtele, invitându-le a le primi, sēu a-si da parerea; districtele înse tôte au respinsu proiectul, că unul ce taia în autonomi'a bisericesca aপরতা cu atâta tară.

Școl'a sè mērga bine! Aceste cuvinte le gasimu în cercular'a noului ministru de interne al României, îndreptata către prefecti. În numeroșele agende, la cari dl Cogălniceanu chiama luarsa aminte a lor, este si înaintărea învetiamentului. Școl'a — dice dsa — singura pôte rennaltă si desvoltă gradul de cultura a poporațiunilor nôstre. Stimulati prototindeni activitatea, ffa colectiva, ffa individuala, pentru asiediarea si înmulțirea institutiunilor de instructiune publica, si mai ales a școlălor satesci.

Unu învetiatoru batutu. Scaunul școlaru israelitu din Szikszó, Ungaria, de curēnd a tînutu siedintia, la care fu citatu si învetiatoru primaru. Siedintia, se tînu la biserică, si îndata ce întră învetiatoru, usă se încuiă si scaunul școlaru sari spre învetiatoru, îl batura si începura a-l gătui. Bietul omu abiă scapă pe ferēsta, cu care ocaziune s'a vatematu fôrte periculos. Fugi la farmacia, unde i se dadu îngrigirea necesaria. Pecatul lui celu mare, pentru care scaunul școlaru a comisu acestu actu barbaru, eră, că densusul a conversatu cu creștini si că densusul a descriu în jurnale misielfile renumitului rabbi Hilel.

Principele de Monaco, precum mai scriseramu, are procesu de despartire, ce i l'a întentatu soț'a sa, care iubescu pe altul, pe unu conte magiaru, si vré sè se marite dupa acest'a. Înse pe cât ureșce ea pe barbatul seu, într'atâta o iubescu acela, si nici decât nu voriesce sè se desparta de dēns'a. El a mersu dara la Roma si rugatu pe Pap'a, că sè mijlocēscă o împaciuire cu soț'a sa; dar însedar, căci principess'a a declarat prin o epistola adresata către cardinalul Nina, că dēns'a tîne la hotarirea sa de mai nainte.

Societati si institute.

Sibiu 26 aug. (Coresp. orig.) Reuniunea învetiatorilor gr. or. din tînutul Sibiiului, conchiamata pe 22 l. c. si-a terminatu astadi lucrările dup'o activitate de 5 zile. Mare este chiamărea învetiatorilor romăni în timpul de fația, totu atât de mari înse sînt si pedecile, cari au sè se învinga spre a puté coresponde înnaltei lor misiuni. D'aceea dorimu celu mai bunu succesu nōuei Reuniuni. Presiedintele ei este dl profesor Ioan Popescu, ier vice-presiedinte învetiatoru Ivanu. În siedintia de astadi s'a votatu o adresa de multiamita Esc. Sale parintelui mitropolitu Miron Romanu pentru întrepunerea energiosa în caus'a limbei naționale.

Reuniunea romăna de cântări în Sibiu a reneputu deprinderile sale mercuri în 3 sept. st. n. în sala mare a seminariului Andreianu.

Societatea istorica magiara tîne adunarea sa generala în anul acesta la Tērgul-Muresiului. Adunărea s'a deschisu în septemăna trecuta sub presiediu episcopului Arnold Ipolyi (Stummer,) presiedintele

Societății. În cuvântul său de deschidere episcopul-pretedinte a făcut istoricul vieții militare ungurești, și în fine a constatat cu părere de rău, că în timpul din urmă elementul unguresc s'a prătrăsit de pe terenul militar, cedându-le loc slavilor, cari au cei mai mulți ofițeri în armată. Partea mai interesantă a ședinței a fost raportul lui Alesandru Szilágyi despre arhivul familiei Telekian. Ședința prima se încheie prin unu banchet. În ziua următoare se încep lucrările comisiunilor, și excursiunile. S'a făcut o excursiune și la Sibiu.

Expedițiune nouă în Africa. Trămisiile Societății din Milano pentru studiarea condițiilor comerciale ale Africii au plecat în Africa. Ei se vor opri la Serachia, că acolo se studiază relațiunile; apoi vor merge în Abyssini'a, că se se însoțescă cu expedițiunea condusă de Matteucci și asiă se-si continue scrutațiile.

O fabrică de săpunu s'a înființat de curând la București. Înființatorul ei este unu francez cu numele Duc, și se afla în apropiere de gar'a Târșoștei.

O altă fabrică este în stare de proiect. O societate, scrie „Românul“, voiește să înființeze totu acolo o fabrică de granit artificialu pentru pavarea străzilor. Această compozițiune de pământu, care se arde și cărăuța se dă form'a dorită. S'a dovedit, că acestu soju de pavare este celu mai practic. Societatea a trimis la Viena unu vagonu plinu cu pământu spre a se face acolo probe, și deca se va constată, că pământul e bunu, fabric'a proiectată va deveni o realitate. Înființarea ei va costă vr'o 500,000 lei.

Ce e nou ?

Sciri personale. Dl primu ministru Tisza a mersu la Ostende că se-si face acolo cura de câteva săptămâni. — **Ministru de culte** a caletoritu în săptămân'a trecută prin Banatu. — **Maresialul Mac-Mahon** a sositu cu famili'a sa la Trencin-Teplitz spre a face cura.

Regele în Praga. Maj. Sa regele a petrecutu săptămân'a trecută la Praga, unde a asistat la manevre. Moștenitorul de tron a dat unu prândiu mare, sér'a orasiul a fost iluminat.

Archiducele Albrecht a petrecutu la finea lunii trecute în Sighisóra, asistându la manevrele finale de acolo.

Regele Spaniei și archiduceș'a Maria Cristina s'au întâlnit la Archahon. Întrevederea a fost foarte cordială. Archiduceș'a a făcutu cea mai bună impresiune asupra lui Alfonso. Cununi'a se va ține dora la 25 octombrie în Madrid; înse mai înainte regele va face visita miresei la curtea din Viena.

Regele Italiei, precum scriserăm și noi, suferă de bóla de peptu, din care cauza medicii l'au opritu să fumeze, dar el nu s'a supusu. În timpul din urmă starea sănătății sale s'a întorsu spre mai rău. Medicii își dau totă silinți'a spre a-l svatui să meargă la Madeira, séu celu puțin se nu petreacă iern'a în Roma.

Principele Montenegruului a sositu la 2 l. c. în Viena, și de acolo în ziua următoare s'a dusu în manevrele dela Bruck la Laita, unde a fost primitu de către Maj. Sa. După ce petrecu două zile acolo se întorsu prin Viena la Cetinje. Densul a fost însoțit de adjutanții si verii sei: Blajo Petroviću și Saco.

Dela Sinaia. În cursul săptămânei trecute, A. S. R. Domnitorul a primitu visit'a I. P. S. S. Mitropolitului Primatu, care a petrecutu vre-o câteva zile cu In. S. R. Dni ministri Cogalniceanu și Crețiu-

lescu au fost asemenea la Sinaia și au lucratu cu A. S. R. Elevii școlii normale din Berladu, în număr de 82, sub direcțiunea dlui Ioan Popescu, la întorcerea lor din excursiunea ce au făcutu pe jos în Transilvania cu toți profesorii lor, au trecut prin Sinaia și au avut onóra de a fi primiți la reședinți'a In. Sale Regale, unde, din înaltu ordinu, li s'a datu ospitalitatea cea mai completă. În timpul cinei, In. S. R. sosindu în mijlocul elevilor, unu dintr'ensii a purtat unu toastu în sănătatea Înaltimilor Lor Regale, împovărându unu discursu foarte bine simțit. În urmă au escutat diferite cântece bisericesti și resboinice. In. S. R. a binevoitu a areta înalt'a Sa satisfacțiune directorului acestei școli, felicitându-l pentru frumos'a ideii ce a avut de a face o asemenea excursiune, folositoare elevilor din toate puncte de vedere.

Sorte tragică. La începutul resboiului engleso-afghan englesii au făcutu planul, că în locul lui Jacob chan să pună în tron pe unchiul său Mahomed Wali chan, care trăia de mai multu timpu din pensiu englesă la Mysore în India. Englesii în adevăr duseră cu sine pe principele, și după luarea Dsallabadului densul tinu acolo curte, dar banii necesari si-i procură cu politic scumpe. Înse după încheierea păcii toate trecura, și principele ruinat de totu se întorsu la Mysore, că acolo se trăiescă restul vieții sale că omu privatu. Acuma fiii lui au adresat lui Jacob chan cererea, că parintele lor să se pótă întorci în Afghanistan.

Viena și Seraievo. Consiliul municipalu din Seraievo își dă totă nisuinți'a spre a face margele orientale a Bosnei o cadra apuséna. Begul Mustafa, primarul, schimbă adese ori scrisori cu consiliul municipalu al Vienei și cere desluciri relative la organizațiunea serviciului orășianescu, pe care vre să-l facă după modelu celui din Viena. De curând s'a ventilat în Seraievo și cestiunea, deca n'ar fi bine să se înființeze și o corporațiune de pompieri.

O muiere betrâna. La Tiflis a murit de curând o muiere de o sută patru-dăci de ani. Nici odată n'a fost bolnavă, numai patru-cinci zile înainte de a muri. S'a maritat în etate de 15 ani, și a avut șese prunci, dintre cari celu mai betrânu de o sută de ani, celu mai tineru de 57. Mai pe urmă a nascutu în etate de 82 ani. Numerul următorilor sei e 52, cari toți se bucură de cea mai deplină sănătate.

O mare nenorocire eră să se 'ntâmple în săptămân'a trecută pe calea ferată aproape de Budapesta între stațiunile Göd și Dunakesz. Sosindu trenul dela Viena în diori și caletorii fure alarmați la locul numit prin o scire îngrozitoare. Niște facători de rele adăcau scos șinele calei ferate, și astfel — deca pazitorul nu bagă de seama — totu trenul se rostogoliă, producându-se o catastrofă cumplită. Dar spre norocire pazitorul observă, trenul fu oprit, și nu se 'ntâmplă nici o nenorocire.

Amazone noue. Cetim în „Rom.“ : O mare batalia a fost adi-nópte între niște cucóne în strad'a Brezoianu, capul bulevardului. Pe de o parte dn'a L. Stabor cu fiic'a sa, ier pe de alt'a două chiriasie, anume Lina și Alesandrina, au datu o luptă crâncenă. Nu putem spune cine a remas învingetoru pe câmpul de luptă; dar, judecându după chignonurile cari au remas pe terému și după alte indicii, resulta că lupt'a n'a fost decisivă și de siguru ea ar fi reînceput, deca poliți'a n'ar fi intervenit că putere mediatrice între beligeranti. E probabilu, că tratatul de pace se va încheia sub auspiciile poliției.

Archiducele Leopold, unchiul Maj. Sale la 24 augustu a sositu la Mehadia, s'è faca cura. Ser. Sa are bôla de nervi si trei septemâni va întrebuintiã bãile Herculeane.

O banda de hoti din copii. „Steu'a Dobrogei“ scrie, cã pe acolo se afla o banda de hoti organizata din baeti dela etatea de 12 pâna la 7 ani celu mai micu. Acêsta banda nu este pentru prima ôra când s'au hazardatu a comite fapte criminale. Ea este de mai multu timpu organizata si înca într'unu modu destulu de finu, pentru cã nu proceda la nici o operațiune fia cu spargere, fia furtu simplu, mai înainte de a luã tôte precauțiunile necesare d'a nu fi suprinsi, punêndu sentinele dintre ei la diferite locuri, spre a observã si a da semnale la casu de trebuintia. Astfel în timpul ocupațiunii rusesci au furatu prin intermediul cheilor false din saltarele autoritãtilor rusesci o suma destulu de însemnata, consistându în moneda de hãrtiã, si nimeni n'a trecut prin cugetu, cã autorii furtului potu s'è fia niște plozi, pâna ce prin o întêmplare nu s'a gasitu unul din ei, fumându o çigaretã a cãreia tutunu erã învelitu într'o bucata de bancnota. Acêsta circumstantiã deșteptându pe poliția s'a pusu în urmarire; si în adeveru c'au gasitu îngropate o parte din bancnotele furate. Este ceva straniu, cã cu tôte mesurile întrebuintiate dupa constituțiunea rusêsca, în care n'au lipsitu pâna si tortur'a, n'au fost cu putintia s'è arate de cãtra cine au fost îndemnati si povãtuiti la asemenea crime. Mai multu de cât atãta. 7 ênsi din banda au avutu curagiul a negã faptul, preferindu cruçimile, de cât s'è declare adevêrul, afara de unul singuru, cãci band'a se compunea din 8, cari ne mai putêndu resistã contra cnutului, au aretatu locul unde erau îngropate bancnotele, pe când ceilalti protestau din resputeri cã sânt inocenti. În fine, i-au batutu, i-au schinuitu si în cele din urma i-au pusu în libertate, când ajunsu odata ierasi liberi nu s'au pututu stapâni d'a nu renoi furturile chiar prin spargeri si introducerea în domiciliuri printre gratiile de fer ce au unele feresti.

Kerkápoli si banul Croației. Deputatul Béla Lucaçiu a scrisu unu articolu despre împacãțiunea cu Croația. În acela povestese urmãtoarea anecdota : La începutul anilor 70, fostul ministru de finace de atunce Kerkápoli a tramisu baronului Rauch, banu al Croației, unu esmisu, prin care îl invitã a dispune s'è se încasseze dãrile. Rauch a respunsu, cã banii sânt putini, ômenii nu pré au venite, dar în treiluniul al doile dóra va fi mai bine. În treiluniul al doile Kerkápoli a tramisu unu ursoiu; înse Rauch ceru de nou amânare, pentru cã ômenii înca n'au seceratu. În treiluniul al treile Kerkápoli întrebã : secerisiul a trecut, dar unde-su dãrile? Rauch raspunde : recolt'a a fost fôrte slaba, abiã este de semêntia, dar acusi va urmã fertul de vinarsu si culesul, atunce apoi va încassã dãrile. În al patrale treiluniu apoi Rauch raportã, cã culesul, ce e dreptu, a trecut, dar vinul n'are pretiu, nu sânt bani, nu este dare. Atunce Kerkápoli a tramisu banului urmatorului esmisu : „Din cele patru raporturi ale Esc. Vostre am întielesu, când nu se potu încassã dãrile în Croația. Binevoiti, Esc. Vostre, a me însciintiã acuma si despre aceea, cã asiã dara când se potu acele încassã?“ La aceste apoi Rauch n'a respunsu nimica.

Sciri scurte. Otravitôrea din Aix, despre care amu scrisu în nr. 61 al foii nôstre, a fost condamnatã la închisóre pe tóta viêt'a. — **La Chișineu**, în

comitatul Arad, ôre-cine a furatu funiele clopotelor dela biseric'a cea calvina. — **Din Buziasiu** resuna mare plãnsóre în çiuarele unguresci; de curênd a fost acolo unu balu si numai odata s'a jucatu ciardasiu. — „**Kincsem**“, renumitul calu al lui Ernest Blãscoviciu, în septemân'a trecuta a câștigatu a cinci-dieci ôr'a premiul; de asta-data a fugitu la Francfurt dela Maina. — **Contele Dominicu Zichy**, fost episcopu r. c., carele în timpul din urma taiã retrasu la Maier aprôpe de Naseudu, facêndu multu bine poporului de acolo, e greu bolnavu. — **Portarii din Petersburg** toti s'au dimisionatu si au fost înlocuiti cu ostasi cari si-au facutu anii de serviciu.

Logogriфу.

De Emilia Onciu n. Ciavoșchi si Anastasia Borca.

Din urmãtoarele 34 silabe : A, ne, go, e, mo, ca, re, as, ver, tur, rot, lu, ni, da, lau, sa, ti, tring, un, vul, me, ra, lev, ca, a, vel, gar, ther, sa, co, schild, a, ri, do; s'è se formeze 14 cuvinte, a cãror litere inițiale, cetite de sus în jos, ier cele finale, de jos în sus, ni dau numele si conumele unui ilustru veterann, carele în decursu mai bine de jumetate de secul a crescutu națiunii sale sute si mii de luminatori.

1. O provincia vechia în Grecia; 2. Unu reformatoru al bisericii; 3. Séu școlaru; 4. Unu orasiu în Spania; 5. Unu verbu lucrativu; 6. Numele unui sântu parinte; 7. O cetate tare în Britania mare; 8. Conumele unei familie avute în Europa; 9. Articulul nedefinitu barbatescu; 10. Unu lacu în Italia; 11. Unu profetu; 12. Unu riu în Italia; 13. O cetate tare în Rusia; 12. O parte a lumei.

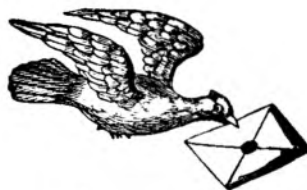
Terminul de deslegare e 18 septemvre. Cã totu-de-una, si de asta-data se va sorti o carte.

Deslegarea ghiciturei aritmetice diu nr. 59 : „19 boi à 5 fl. — 95 fl. — 1 vaca à 1 fl. — 1 fl. — 80 de oi à 5 cr. — 4 fl. Sum'a 100 fl.“

Bine au deslegat'ô dômneste si domnișórele : Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Anastasia Borca, Amalia Crisanu, Aurelia Rosescu, Dragina Mera, Ioana Veresiu n. Ioodi, Eleonora Popu, Aurelia Popescu, Roza Bozanciu, Ana Pastila n. Braia, Fira Serafin, Eufrosina Popu, Elena Barbu, Iuliana Miclea, Letiția Avramescu, Zoe Dimbu, Cleopatra Micșunescu, si dnii : Basiliu Cornea, I. Br. Hodosiu, Teod. Savescu, Victor Piposiu, Sim. Rotariu, Eugeniu Dredeanu, A. Gozda, Teod. Popa.

Premiul l'a câștigatu dsior'a Amalia Crisanu în Lugosielu.

Post'a Redacțiunii.

Versurile : Când totu dormiteza, Nina, La tiêra, O sêra pe malul mării. Elvira, Când te-am vediutu, — nu se potu publicã.

Dsiore E. P. in Banisoru. Romanurile acele nu se vor retipari în brosiure separate.

Dlui G. L. in B. M. Cât mai curênd i vom face locu. Altele asemenea vom primì cu placere.

Balcesti. Vom dispune, încât va fi cu putintia; în cât pentru platirea ce trebe s'è faceti, întrebati post'a de acolo.

Vlajcovetiu. De ôra-ce primiramu si publicaramu deja o corespundintia despre serat'a aceea, acêst'a ar fi de prisos.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : **IOSIFU VULCANU**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Budapest'a. 1879. Boulevard-Museu nr. 10.